

Vragen fracties D66, CU, PvdA en GL

Afgelopen week heeft de gemeente Rijswijk in het nieuws gestaan. Statushouders in Rijswijk die in een hotel werden opgevangen weigerden naar de nieuwe flexwoningen te verhuizen die de gemeente heeft laten plaatsen. Zij waren in de veronderstelling dat ze een sociale huurwoning toegewezen zouden krijgen. Een deel van de statushouders heeft een advocaat in de arm genomen. Bij de uitspraak van het kort geding tegen de statushouders heeft de rechter duidelijk gemaakt dat de statushouders tot 7 april de tijd hebben om het huurcontract te tekenen en het hotel te verlaten waar ze nu verblijven.

We zouden graag willen weten waarom de optie van snelle huisvesting op de flexlocatie niet door een deel van de statushouders werd aangegrepen. Hierbij hebben we een aantal vragen voor de wethouder:

1. Is de gemeente Rijswijk op de hoogte van de wachttijden en het aantal verhuizingen van de desbetreffende statushouders? Heeft de gemeente Rijswijk in de afgelopen periode hier rekening mee kunnen houden om zo het aantal verhuizingen van statushouders te minimaliseren?

We weten dat mensen die in Nederland een verblijfsvergunning krijgen vaak lang moeten wachten voordat ze een sociale huurwoning krijgen toegewezen. Daarbij komt ook nog de wachttijd tot het verkrijgen van de verblijfsvergunning, die varieert van enkele maanden tot soms meerdere jaren. In die periode verhuizen de mensen vaak meerdere keren naar andere azc's verspreid over het hele land. Wanneer dit gebeurt en hoe vaak wordt door het COA bepaald, op basis van de beschikbare plekken.

Als de Rijswijkse statushouders in een azc zouden moeten wachten tot er een sociale huurwoning beschikbaar komt, zouden zij door het COA nog vaker verhuisd kunnen worden. Doordat wij onze statushouders nu een plek in Rijswijk aanbieden, houden we zelf de regie en weten we zeker dat zij nog maar één keer hoeven te verhuizen en dat deze verhuizing binnen onze gemeente is.

Daarbij komt dat de mensen die herenigd worden met hun gezin hiervoor normaal eerst een reguliere woning toegewezen moeten krijgen. Omdat deze woningen toegewezen aan de mensen die op dat moment in Nederland zijn, zijn deze woningen vaak te klein voor een heel gezin. Zodoende moeten gezinsleden soms zelfs na hereniging in Nederland in een azc verblijven in afwachting van gepaste woonruimte. Die situatie vermijden we nu.

2. Kan de wethouder bevestigen dat de gemeente Rijswijk zich ook na de verhuizing naar de flexlocatie zich blijft inzetten voor het huisvesten van de desbetreffende statushouders in de reguliere woningvoorraad? En zijn de statushouders hiervan op de hoogte?

Ja, dat is de belofte die we aan de statushouders hebben gedaan en wat we ook met de woningcorporaties Vidomes en Rijswijk Wonen hebben afgesproken. De statushouders die op het Hof van Elsenburg wonen gaan we in de reguliere woonvoorraad huisvesten, zoals we dat altijd voor statushouders organiseren, of kunnen na de eerste fase van het flexwonen verhuizen naar de Bordewijkstraat waar zij een vast huurcontract krijgen aangeboden. Het verschil is dat onze statushouders nu in een tijdelijke woning in Rijswijk op hun definitieve woning kunnen wachten en niet in een azc ergens in Nederland.

3. Weet de wethouder waarom de statushouders in de veronderstelling waren dat ze meteen een sociale huurwoning toegewezen zouden krijgen, nog voor de verhuizing naar de flexlocatie?

Wat precies de oorzaak is dat statushouders een bepaald beeld bij hun toekomstige huisvesting hebben is niet te zeggen en zal per individu verschillen. Maar het feit dat Rijswijk tot op heden altijd heeft gehuisvest in de reguliere sociale woningvoorraad en de meeste statushouders al aan Rijswijk waren gekoppeld voordat de gemeenteraad het besluit tot de realisatie van de flexlocatie had genomen, lijkt de meest voor de hand liggende oorzaak. Omdat dit in bijna alle gemeenten in Nederland de standaard procedure is en asielzoekers onderling veel contact hebben, zal dit het gevoel versterkt hebben dat de Rijswijkse statushouders achtergesteld worden. Rijswijk loopt hierin voor op andere gemeenten, maar omdat andere gemeenten inmiddels ook gestart zijn met flexwoonprojecten zal dit op termijn een geaccepteerde woonvorm worden.

Kort na de aankomst van de statushouders in Rijswijk (begin december 2022) hebben wij hen direct geïnformeerd over hun toekomstige, tijdelijke huisvesting. Sindsdien is die boodschap niet gewijzigd.

4. Weet de wethouder of er nog andere redenen zijn die kunnen verklaren waarom de optie van snelle huisvesting op de flexlocatie niet door een deel van de statushouders werd aangegrepen? En kunt u die met ons delen?

Een deel van de statushouders kent de flexlocatie nog van de periode dat het een azc was of heeft bij de bezichtiging het gevoel gekregen dat het nog steeds de uitstraling van een azc heeft. Voor hen voelt dit alsof ze terugkeren naar de oude situatie, waarin ze alleen samenleven met andere statushouders en asielzoekers en daardoor niet goed kunnen inburgeren in de Nederlandse samenleving. De situatie is ten opzichte van toen echter wezenlijk veranderd en meer dan de helft van de bewoners van de flexlocatie is geen statushouder, maar bestaat uit een mix van mensen die ook op zoek zijn naar woonruimte. We hebben geprobeerd dit goed naar de statushouders te communiceren, maar omdat de beeldvorming hardnekkig is, zullen de mensen in de praktijk moeten ervaren dat het wonen op een flexlocatie iets anders is dan in een azc.